

ZAKON

O ODUZIMANJU IMOVINE PROISTEKLE IZ KRIVIČNOG DELA

("Sl. glasnik RS", br. 97/2008)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi, postupak i organi nadležni za otkrivanje, oduzimanje i upravljanje imovinom proisteklom iz krivičnog dela.

Član 2

Odredbe ovog zakona primenjuju se za krivična dela:

- 1) organizovanog kriminala;
- 2) prikazivanje pornografskog materijala i iskorišćavanje dece za pornografiju (član 185. st. 2. i 3. Krivičnog zakonika);
- 3) protiv privrede (član 223. stav 3, član 224. stav 2, član 225. stav 3, član 226. stav 2, član 229. st. 2. i 3, član 230. stav 2. i član 231. stav 2. Krivičnog zakonika);
- 4) neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga (član 246. st. 1. i 2. Krivičnog zakonika);

5) protiv javnog reda i mira (član 348. stav 3. i član 350. st. 2. i 3. Krivičnog zakonika);

6) protiv službene dužnosti (član 359. stav 3, član 363. stav 3, član 364. stav 3, član 366. stav 5, član 367. st. 1. do 3, 5. i 6. i član 368. st. 1. do 3. i 5. Krivičnog zakonika);

7) protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom (član 372. stav 1, član 377, član 378. stav 3, član 379. stav 3, čl. 388. do 390. i član 393. Krivičnog zakonika).

Za krivična dela iz člana 185. st. 2. i 3, člana 230. stav 2, člana 348. stav 3, člana 350. st. 2. i 3, člana 366. stav 5, člana 367. st. 1. do 3, 5. i 6, člana 368. st. 1. do 3. i 5, člana 372. stav 1, člana 377, člana 378. stav 3, čl. 388. do 390. i člana 393. Krivičnog zakonika odredbe ovog zakona primenjuju se ako imovinska korist pribavljena krivičnim delom, odnosno vrednost predmeta krivičnog dela prelazi iznos od milion i petsto hiljada dinara.

Član 3

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) Imovinom se smatra dobro svake vrste, materijalno ili nematerijalno, pokretno ili nepokretno, procenjivo ili neprocenjivo velike vrednosti i isprave u bilo kojoj formi kojima se dokazuje pravo ili interes u odnosu na takvo dobro. Imovinom se smatra i prihod ili druga korist ostvarena, neposredno ili posredno, iz krivičnog dela, kao i dobro u koje je ona pretvorena ili sa kojim je pomešana.

2) Imovinom proisteklom iz krivičnog dela smatra se imovina okrivljenog, svedoka saradnika ili ostavioca koja je u očiglednoj nesrazmeri sa njegovim zakonitim prihodima.

3) Okrivljenim se smatra osumnjičeni, lice protiv koga je krivični postupak pokrenut ili osuđeni za krivično delo iz člana 2. ovog zakona.

4) Ostaviocem se smatra lice protiv koga usled smrti krivični postupak nije pokrenut ili je obustavljen, a u krivičnom postupku koji se vodi protiv drugih lica je utvrđeno da je zajedno sa tim licima učinio krivično delo iz člana 2. ovog zakona.

- 5) Pravnim sledbenikom smatra se naslednik osuđenog, svedoka saradnika, ostavioca ili njihovih naslednika.
- 6) Trećim licem smatra se fizičko ili pravno lice na koje je preneti imovina proistekla iz krivičnog dela.
- 7) Vlasnikom se smatra okrivljeni, svedok saradnik, ostavilac, pravni sledbenik ili treće lice.
- 8) Oduzimanjem se smatra privremeno ili trajno oduzimanje od vlasnika imovine proistekle iz krivičnog dela.

Član 4

Ako odredbama ovog zakona nije drukčije propisano, shodno će se primenjivati odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

II NADLEŽNI ORGANI

Član 5

Organi nadležni za otkrivanje, oduzimanje i upravljanje imovinom proisteklom iz krivičnog dela su javni tužilac, sud, organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova nadležna za finansijsku istragu i Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom.

Nadležnost javnog tužioca i suda u postupku iz stava 1. ovog člana određuje se prema nadležnosti suda za krivično delo iz koga potiče imovina.

a) Organizaciona jedinica nadležna za finansijsku istragu

Član 6

Organizaciona jedinica nadležna za finansijsku istragu (u daljem tekstu: Jedinica) je specijalizovana organizaciona jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova koja otkriva imovinu proisteklu iz krivičnog dela i vrši druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Poslove iz stava 1. ovog člana Jedinica vrši po službenoj dužnosti ili po nalogu javnog tužioca i suda.

Državni i drugi organi, organizacije i javne službe dužni su da pruže pomoć Jedinici.

Član 7

Ministar unutrašnjih poslova donosi poseban akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Jedinici.

Ministar unutrašnjih poslova raspoređuje rukovodioca Jedinice po pribavljenom mišljenju Republičkog javnog tužioca.

b) Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom

Član 8

Radi obavljanja poslova predviđenih ovim zakonom osniva se Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom (u daljem tekstu: Direkcija), kao organ u sastavu Ministarstva pravde.

Poslove iz svoje nadležnosti Direkcija vrši po službenoj dužnosti ili po nalogu javnog tužioca i suda.

Državni i drugi organi, organizacije i javne službe dužni su da pruže pomoć Direkciji.

Član 9

Direkcija:

1) upravlja oduzetom imovinom proisteklom iz krivičnog dela, predmetima krivičnog dela (član 87. Krivičnog zakonika), imovinskom koristi pribavljenom krivičnim delom (čl. 91. i 92. Krivičnog zakonika) i imovinom datom na ime jemstva u krivičnom postupku;

2) vrši stručnu procenu oduzete imovine proistekle iz krivičnog dela;

- 3) skladišti, čuva i prodaje privremeno oduzetu imovinu proisteklu iz krivičnog dela i raspolaže tako dobijenim sredstvima u skladu sa zakonom;
- 4) vodi evidencije o imovini kojom u smislu stava 1. tačke 1. ovog člana upravlja i o sudskim postupcima u kojima je odlučivano o takvoj imovini;
- 5) učestvuje u pružanju međunarodne pravne pomoći;
- 6) učestvuje u obuci državnih službenika i nosilaca pravosudnih funkcija u vezi sa oduzimanjem imovine proistekle iz krivičnog dela;
- 7) obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Poslove iz stava 1. ovog člana Direkcija obavlja i u vezi sa imovinskom koristi proisteklom iz privrednog prestupa odnosno prekršaja.

Član 10

Direkcija ima svojstvo pravnog lica.

Sedište Direkcije je u Beogradu.

Direkcija može imati posebne organizacione jedinice izvan svog sedišta.

Član 11

Direkcijom rukovodi direktor koga postavlja i razrešava Vlada, na predlog ministra nadležnog za pravosuđe.

Za direktora može biti postavljeno lice koje ispunjava opšte uslove za rad u organima državne uprave, ima završen pravni ili ekonomski fakultet i najmanje devet godina radnog iskustva.

Direktor ima položaj državnog službenika u skladu sa propisima o državnim službenicima.

Direktor ne može biti član političke stranke.

Na direktora se primenjuju odredbe propisa koji uređuju pitanja sukoba interesa.

Za svoj rad i rad Direkcije direktor odgovara ministru nadležnom za pravosuđe.

Član 12

Na rad, unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u Direkciji primenjuju se propisi o državnoj upravi, a na rešavanje u upravnim stvarima propisi o opštem upravnom postupku.

Na prava i obaveze zaposlenih u Direkciji primenjuju se propisi o državnim službenicima i nameštenicima.

Član 13

Sredstva za rad Direkcije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije i iz drugih prihoda, u skladu sa zakonom.

Član 14

Nadzor nad radom Direkcije vrši ministarstvo nadležno za pravosuđe.

III POSTUPAK

a) Finansijska istraga

Član 15

Finansijska istraga pokreće se protiv vlasnika kada postoje osnovi sumnje da poseduje znatnu imovinu proisteklu iz krivičnog dela.

U finansijskoj istrazi prikupljaju se dokazi o imovini, zakonitim prihodima i troškovima života okrivljenog, svedoka saradnika ili ostavioca, dokazi o imovini koju je nasledio pravni sledbenik, odnosno dokazi o imovini i naknadi za koju je imovina prenet na treće lice.

Član 16

Dužnost je svih organa i lica koja učestvuju u finansijskoj istrazi da postupaju sa naročitom hitnošću.

Podaci u vezi sa finansijskom istragom poverljivi su i predstavljaju službenu tajnu. Osim službenih lica ove podatke ne mogu odavati ni druga lica kojima podaci postanu dostupni. Službeno lice je dužno da drugo lice obavesti da ovi podaci predstavljaju tajnu.

Član 17

Finansijska istraga pokreće se naredbom javnog tužioca.

Finansijskom istragom rukovodi javni tužilac.

Na zahtev javnog tužioca ili po službenoj dužnosti dokaze iz člana 15. stav 2. ovog zakona prikuplja Jedinica.

Član 18

Pretresanje stana i ostalih prostorija vlasnika ili drugih lica može se preduzeti, na osnovu odluke nadležnog suda, ako je verovatno da će se pronaći dokazi iz člana 15. stav 2. ovog zakona.

Pretresanje vlasnika ili drugih lica može se preduzeti ako je verovatno da će se pronaći dokazi iz stava 1. ovog člana.

Član 19

Predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz iz člana 15. stav 2. ovog zakona privremeno će se oduzeti.

Državni i drugi organi, organizacije i javne službe dužni su da Jedinici omoguće uvid i dostave podatke, dokumenta i druge predmete iz stava 1. ovog člana.

Uvid i dostava iz stava 2. ovog člana ne može se uskratiti pozivanjem na obavezu čuvanja poslovne, službene, državne, odnosno vojne tajne.

Član 20

Javni tužilac može narediti bankarskoj ili drugoj finansijskoj organizaciji da Jedinici dostavi podatke o stanju poslovnih i ličnih računa i sefova vlasnika.

Naredbom iz stava 1. ovog člana javni tužilac može odobriti Jedinici da vrši automatsku obradu podataka o stanju poslovnih i ličnih računa i sefova vlasnika.

b) Privremeno oduzimanje imovine

Član 21

Kada postoji opasnost da bi kasnije oduzimanje imovine proistekle iz krivičnog dela bilo otežano ili onemogućeno, javni tužilac može podneti zahtev za privremeno oduzimanje imovine.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o vlasniku, opis i zakonski naziv krivičnog dela, označenje imovine koju treba oduzeti, dokaze o imovini, okolnosti iz kojih proizilazi osnovana sumnja da imovina proističe iz krivičnog dela i razloge koji opravdavaju potrebu za privremenim oduzimanjem imovine.

O zahtevu iz stava 1. ovog člana u zavisnosti od faze postupka odlučuje istražni sudija, predsednik veća, odnosno veće pred kojim se drži glavni pretres.

Član 22

Ako postoji opasnost da će vlasnik raspolagati imovinom proisteklom iz krivičnog dela pre nego što sud odluči o zahtevu iz člana 21. stav 1. ovog zakona, javni tužilac može doneti naredbu o zabrani raspolaganja imovinom i o privremenom oduzimanju pokretne imovine.

Mera iz stava 1. ovog člana traje do donošenja odluke suda o zahtevu javnog tužioca.

Naredbu iz stava 1. ovog člana izvršava Jedinica.

Član 23

Pre donošenja odluke o zahtevu za privremeno oduzimanje imovine sud će zakazati ročište na koje će pozvati vlasnika, njegovog branioca, odnosno punomoćnika ako ga ima i javnog tužioca.

Poziv se dostavlja na poznatu adresu, odnosno sedište lica iz stava 1. ovog člana, uz upozorenje da će se ročište održati i u slučaju njegovog nedolaska. Ako je poziv dostavljen neposredno vlasniku ili njegovom braniocu, odnosno punomoćniku, smatra se da je time dostavljanje vlasniku uredno izvršeno.

Ako se poziv ne može dostaviti na način propisan u stavu 2. ovog člana, sud će vlasniku postaviti punomoćnika po službenoj dužnosti za postupak privremenog oduzimanja imovine.

Član 24

Ročište iz člana 23. stav 1. ovog zakona održaće se u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva za privremeno oduzimanje imovine. Započeto ročište dovršiće se bez prekidanja.

Javni tužilac iznosi dokaze o imovini koju vlasnik poseduje, okolnosti o osnovanoj sumnji da imovina proističe iz krivičnog dela i okolnosti koje ukazuju na opasnost da bi njeno kasnije oduzimanje bilo otežano ili onemogućeno.

Vlasnik i njegov branilac, odnosno punomoćnik osporavaju navode javnog tužioca.

Član 25

Po okončanju ročišta sud donosi rešenje kojim usvaja ili odbija zahtev za privremeno oduzimanje imovine.

Rešenje o privremenom oduzimanju imovine sadrži podatke o vlasniku, opis i zakonski naziv krivičnog dela, podatke o imovini koja se oduzima, okolnosti iz kojih proizilazi osnovana sumnja da imovina proističe iz krivičnog dela, razloge koji opravdavaju potrebu za privremenim oduzimanjem imovine i vreme na koje se oduzima.

Rešenjem iz stava 2. ovog člana sud može ostaviti vlasniku deo imovine ako bi bilo dovedeno u pitanje izdržavanje vlasnika ili lica koja je on dužan da izdržava, u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku.

Rešenje iz stava 1. ovog člana sud će dostaviti vlasniku, njegovom braniocu, odnosno punomoćniku, javnom tužiocu i Direkciji.

Član 26

Protiv rešenja iz člana 25. stav 1. ovog zakona može se izjaviti žalba u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja iz člana 25. stav 2. ovog zakona.

O žalbi protiv rešenja odlučuje vanraspravno veće, odnosno viši sud.

Član 27

Privremeno oduzimanje imovine traje do donošenja odluke o zahtevu za trajno oduzimanje imovine.

U slučaju smrti vlasnika ili ako se pojave okolnosti koje dovode u pitanje opravdanost privremenog oduzimanja imovine, sud može preispitati donetu odluku.

v) Trajno oduzimanje imovine

Član 28

Nakon stupanja optužnice na pravnu snagu, a najkasnije u roku od godinu dana po pravnosnažnom okončanju krivičnog postupka javni tužilac podnosi zahtev za trajno oduzimanje imovine proistekle iz krivičnog dela.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži podatke o okrivljenom, odnosno svedoku saradniku, opis i zakonski naziv krivičnog dela, označenje imovine koju treba oduzeti, dokaze o imovini koju okrivljeni, odnosno svedok saradnik poseduje i zakonitim prihodima, okolnosti koje ukazuju na

postojanje očigledne nesrazmere između imovine i prihoda i razloge koji opravdavaju potrebu za trajnim oduzimanjem imovine. Zahtev protiv pravnog sledbenika sadrži dokaze da je nasledio imovinu proisteklu iz krivičnog dela, a zahtev protiv trećeg lica dokazuje da je imovina proistekla iz krivičnog dela preneti bez naknade ili uz naknadu koja ne odgovara stvarnoj vrednosti u cilju osujećenja oduzimanja.

O zahtevu iz stava 1. ovog člana odlučuje veće pred kojim se drži glavni pretres, odnosno predsednik tog veća.

Postupak za trajno oduzimanje imovine je hitan.

Član 29

Ako je zahtev iz člana 28. stav 1. ovog zakona podnet u toku prvostepenog postupka sud će pozvati vlasnika da se na glavnom pretresu izjasni da li će osporavati zahtev.

U slučaju da uredno pozvani vlasnik ne dođe na glavni pretres ili se ne izjasni o zahtevu ili se izjasni da ne osporava zahtev, odluka o zahtevu će biti doneta u presudi. Odluka o zahtevu može se pobijati žalbom na presudu.

Ako se vlasnik izjasni da osporava zahtev, odluka će biti doneta u posebnom postupku.

Presudom kojom odbija optužbu ili oslobađa od optužbe, sud će odbaciti zahtev za trajno oduzimanje imovine i ukinuti rešenje o privremenom oduzimanju imovine. Sud može dostaviti podatke o imovini vlasnika Poreskoj upravi.

Član 30

Kada se vlasnik izjasni da osporava zahtev iz člana 28. stav 1. ovog zakona ili ako je zahtev podnet nakon pravnosnažnog okončanja krivičnog postupka, sud će održati glavno ročište na kojem će odlučiti o zahtevu.

Pre održavanja ročišta iz stava 1. ovog člana sud će u roku od 30 dana od pravnosnažnosti osuđujuće presude ili od dana podnošenja zahteva javnog tužioca zakazati pripremno ročište radi predlaganja dokaza.

Član 31

Na pripremno ročište sud će pozvati vlasnika, njegovog punomoćnika ako ga ima i javnog tužioca. Poziv se dostavlja na poznatu adresu, odnosno sedište pozvanog lica, uz upozorenje da će se ročište održati i u slučaju njegovog nedolaska.

Ako je poziv dostavljen neposredno vlasniku ili njegovom punomoćniku ako ga ima, smatra se da je time dostavljanje vlasniku uredno izvršeno. U slučaju da se poziv ne može dostaviti na ovaj način, sud će vlasniku postaviti punomoćnika po službenoj dužnosti za postupak trajnog oduzimanja imovine.

Vlasniku će se poziv dostaviti tako da između dana dostavljanja poziva i dana ročišta ima najmanje osam dana.

U pozivu će sud pozvati lica iz stava 1. ovog člana da na pripremnom ročištu iznesu činjenice i predlože dokaze na kojima zasnivaju svoj zahtev ili kojim osporavaju zahtev suprotne strane.

Nakon predlaganja dokaza iz stava 4. ovog člana sud će zakazati glavno ročište u roku od tri meseca od dana održavanja pripremnog ročišta. Ako postoje okolnosti na osnovu kojih se može pretpostaviti da neki dokaz neće moći da se pribavi u pomenutom roku ili ako dokaz treba da se pribavi iz inostranstva, dan održavanja glavnog ročišta se može odložiti najduže za još tri meseca. Po proteku roka od šest meseci glavno ročište će se održati bez obzira što određeni dokaz nije pribavljen.

Član 32

Na glavno ročište sud će pozvati vlasnika, njegovog punomoćnika ako ga ima, javnog tužioca i druga lica čije prisustvo je potrebno. Poziv se dostavlja na poznatu adresu, odnosno sedište pozvanog lica uz upozorenje da će se ročište održati i u slučaju njegovog nedolaska.

Vlasniku će se poziv dostaviti tako da između dana dostavljanja poziva i dana ročišta ima najmanje 15 dana.

Ako na ročište ne dođe javni tužilac ročište će se odložiti. Predsednik veća će o tome obavestiti nadležnog javnog tužioca.

Član 33

Glavno ročište počinje iznošenjem sadržine zahteva javnog tužioca. Započeto ročište dovršiće se bez prekidanja.

Ako je zahtev usmeren na imovinu osuđenog, odnosno svedoka saradnika, javni tužilac iznosi dokaze o imovini koju osuđeni, odnosno svedok saradnik poseduje, o njegovim zakonitim приходима i okolnostima koje ukazuju na postojanje očigledne nesrazmere između imovine i zakonitih prihoda. Nakon toga osuđeni, odnosno svedok saradnik i njegov punomoćnik osporavaju navode javnog tužioca.

Ako je zahtev usmeren na imovinu pravnog sledbenika ili trećeg lica, javni tužilac iznosi dokaze da je pravni sledbenik nasledio imovinu proisteklu iz krivičnog dela, odnosno da je imovina prenet na treće lice bez naknade ili uz naknadu koja očigledno ne odgovara stvarnoj vrednosti, u cilju osujećenja oduzimanja. Nakon toga pravni sledbenik ili treće lice i njegov punomoćnik osporavaju navode javnog tužioca.

Član 34

Po okončanju glavnog ročišta sud donosi rešenje kojim usvaja ili odbija zahtev za trajno oduzimanje imovine.

Rešenje o trajnom oduzimanju imovine sadrži podatke o vlasniku, opis i zakonski naziv krivičnog dela, podatke o imovini koja se oduzima, odnosno vrednost koja se oduzima od vlasnika ako je raspolagao imovinom proisteklom iz krivičnog dela u cilju osujećenja njenog oduzimanja i odluku o troškovima upravljanja privremeno oduzetom imovinom.

Rešenjem iz stava 2. ovog člana sud može da odluči o imovinskopravnom zahtevu oštećenog čije postojanje je utvrđeno pravnosnažnom presudom. Sud može da odluči da vlasniku ostavi deo imovine ako bi bilo dovedeno u pitanje izdržavanje vlasnika ili lica koja je on dužan da izdržava, u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku.

Rešenje iz stava 1. ovog člana sud će dostaviti vlasniku, njegovom punomoćniku, javnom tužiocu i Direkciji.

Po prijemu rešenja iz stava 2. ovog člana Direkcija odmah preduzima mere za čuvanje i održavanje oduzete imovine. Oduzetom imovinom Direkcija upravlja do pravnosnažnog okončanja postupka za trajno oduzimanje imovine.

Član 35

Protiv rešenja iz člana 34. stav 1. ovog zakona ovlašćena lica mogu izjaviti žalbu u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne sprečava Direkciju da postupi u skladu sa članom 34. stav 5. ovog zakona.

O žalbi protiv rešenja odlučuje viši sud.

Član 36

Rešavajući o žalbi sud može žalbu odbaciti kao neblagovremenu ili nedozvoljenu, odbiti žalbu kao neosnovanu ili uvažiti žalbu i rešenje preinačiti ili ukinuti i predmet uputiti na ponovno odlučivanje.

Ako je u istom predmetu rešenje već jedanput bilo ukinuto, drugostepeni sud će zakazati ročište i odlučiti o žalbi, s tim da rešenje ne može ukinuti i predmet uputiti na ponovno odlučivanje prvostepenom sudu.

Rešenje o trajnom oduzimanju imovine postaje pravnosnažno kada sud odbije kao neosnovanu žalbu izjavljenu protiv tog rešenja ili uvaži žalbu izjavljenu protiv rešenja kojim je odbijen zahtev za trajno oduzimanje imovine i donese odluku o trajnom oduzimanju imovine.

IV UPRAVLJANJE ODUZETOM IMOVINOM

Član 37

Po prijemu rešenja o privremenom, odnosno trajnom oduzimanju imovine, Direkcija odmah postupa u skladu sa nadležnostima iz člana 9. ovog zakona.

Do ukidanja rešenja o privremenom oduzimanju imovine, odnosno do pravnosnažnog okončanja postupka za trajno oduzimanje imovine, Direkcija upravlja oduzetom imovinom sa pažnjom dobrog domaćina, odnosno dobrog stručnjaka.

Član 38

O oduzetoj imovini sačinjava se zapisnik u koji se unose podaci o vlasniku, podaci o imovini i stanju u kojem je preuzeta, podaci o vrednosti koja se oduzima (član 34. stav 2), napomena da li se imovina privremeno ili trajno oduzima, da li je privremeno oduzeta imovina ostala kod vlasnika ili je poverena drugom fizičkom ili pravnom licu (član 39. st. 3. i 4) i drugi podaci.

Ministar nadležan za pravosuđe propisuje bližu sadržinu zapisnika iz stava 1. ovog člana i sadržinu i način vođenja evidencija o poslovima koje u smislu člana 9. stav 1. ovog zakona vrši Direkcija.

Član 39

Privremeno oduzimanje imovine sprovodi se shodnom primenom odredaba Zakona o izvršnom postupku, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Troškove čuvanja i održavanja privremeno oduzete imovine snosi Direkcija.

Direktor može odlučiti da privremeno oduzeta imovina ostane kod vlasnika uz obavezu da se o imovini stara sa pažnjom dobrog domaćina. Vlasnik snosi troškove čuvanja i održavanja imovine.

U opravdanim slučajevima direktor može poveriti upravljanje privremeno oduzetom imovinom drugom fizičkom ili pravnom licu na osnovu ugovora.

Član 40

Privremeno oduzete predmete od istorijske, umetničke i naučne vrednosti Direkcija predaje na čuvanje ustanovama nadležnim za čuvanje ovih predmeta do donošenja odluke o zahtevu za trajno oduzimanje imovine.

Privremeno oduzete devize i efektivni strani novac, predmete od plemenitih metala, dragog i poludragog kamenja i bisera Direkcija predaje na čuvanje Narodnoj banci Srbije do donošenja odluke iz stava 1. ovog člana.

O čuvanju predmeta iz st. 1. i 2. ovog člana Direkcija zaključuje ugovor sa nadležnim ustanovama, odnosno Narodnom bankom Srbije.

Član 41

Ako je vlasniku privremeno oduzeta pokretna i nepokretna imovina, Direkcija može iz novčanih sredstava, odnosno sredstava dobijenih prodajom pokretne imovine da namiri nužne troškove čuvanja i održavanja nepokretne imovine.

Ako rešenje o privremenom oduzimanju imovine bude ukinuto, Republika Srbija snosi troškove iz stava 1. ovog člana.

Član 42

U cilju očuvanja vrednosti privremeno oduzete imovine Direkcija može, uz odobrenje nadležnog suda, bez odlaganja prodati pokretnu imovinu, odnosno poveriti određenom fizičkom ili pravnom licu da je proda.

Ako odredbama ovog zakona nije nešto posebno propisano, u postupku prodaje imovine iz stava 1. ovog člana shodno će se primeniti odredbe zakona koji uređuju izvršni postupak i izvršenje krivičnih sankcija.

Izuzetno, sud može odobriti da se umesto prodaje imovine iz stava 1. ovog člana prihvati jemstvo koje ponudi vlasnik ili drugo lice. Iznos jemstva određuje se s obzirom na vrednost privremeno oduzete imovine. Nakon polaganja jemstva imovina se predaje davaocu jemstva.

Član 43

Prodaja imovine iz člana 41. stav 1. i člana 42. stav 1. ovog zakona vrši se usmenim javnim nadmetanjem koje se oglašava u "Službenom glasniku Republike Srbije", odnosno drugom javnom glasilu. Lako kvarljiva roba i životinje mogu se prodati bez usmenog javnog nadmetanja.

Pokretna imovina se prodaje po istoj ili višoj ceni od procenjene vrednosti koju je odredila Direkcija. Ako imovina ne bude prodana nakon dva usmena javna nadmetanja prodaja se može izvršiti neposrednom pogodbom.

Prodaja hartija od vrednosti i drugih vrednosnih papira vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje promet hartija od vrednosti.

Član 44

Pokretna imovina koja ne bude prodana u roku dužem od godinu dana može biti poklonjena u humanitarne svrhe ili uništena.

Odluku o poklonu imovine iz stava 1. ovog člana donosi Vlada, na predlog direktora, po pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za zdravstvo ili socijalnu zaštitu.

Odluku o uništenju imovine iz stava 1. ovog člana direktor donosi i zbog postojanja zdravstvenih, veterinarskih, fitosanitarnih, sigurnosnih ili drugih razloga propisanih zakonom. Imovina se uništava pod nadzorom Direkcije, u skladu sa posebnim propisima.

Troškove uništenja snosi Direkcija.

Član 45

Novčana sredstva dobijena prodajom imovine iz člana 42. stav 1. ovog zakona čuvaju se na posebnom računu Direkcije do ukidanja rešenja o privremenom oduzimanju imovine.

Novčana sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se za povraćaj imovine i naknadu štete i troškova iz člana 44. st. 3. i 4. ovog zakona. Ako novčana sredstva nisu dovoljna, razlika se isplaćuje iz budžeta Republike Srbije.

Član 46

Vlasniku privremeno oduzete imovine za koju je u skladu sa ovim zakonom utvrđeno da ne potiče iz krivičnog dela, bez odlaganja se vraćaju novčana sredstva dobijena prodajom imovine, uvećana za prosečnu kamatu po viđenju za odgovarajući period.

Novčana sredstva iz stava 1. ovog člana Direkcija vraća po službenoj dužnosti ili na zahtev vlasnika.

Član 47

Vlasnik kome su u skladu sa članom 46. stav 1. ovog zakona vraćena novčana sredstva može u roku od 30 dana od dana povraćaja sredstava podneti Direkciji zahtev za naknadu štete prouzrokovane privremenim oduzimanjem imovine.

Ako zahtev za naknadu štete ne bude usvojen ili Direkcija ne donese odluku o njemu u roku od tri meseca od dana podnošenja zahteva, vlasnik može nadležnom sudu podneti tužbu za naknadu štete protiv Republike Srbije. Ako je zahtev samo delimično usvojen, vlasnik može podneti tužbu u odnosu na preostali deo zahteva.

Član 48

Imovina i novčana sredstva dobijena prodajom imovine postaju svojina Republike Srbije kada odluka o trajnom oduzimanju imovine postane pravnosnažna.

Na osnovu odluke ministarstva nadležnog za nauku, odnosno kulturu, trajno oduzete predmete od istorijske, umetničke i naučne vrednosti Direkcija ustupa bez naknade ustanovama nadležnim za čuvanje takvih dobara.

Vlada donosi odluku o postupanju sa trajno oduzetim predmetima iz člana 40. stav 2. ovog zakona.

Na trajno oduzetu nepokretnu imovinu primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje postupanje sa sredstvima u svojini Republike Srbije.

Član 49

Po odbitku troškova upravljanja oduzetom imovinom i namirenju imovinskopravnog zahteva oštećenog, novčana sredstva dobijena prodajom trajno oduzete imovine uplaćuju se u budžet Republike Srbije i raspodeljuju se u iznosu od po 20% za finansiranje rada suda, javnog tužilaštva, Jedinice i Direkcije.

Preostala novčana sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se za finansiranje socijalnih, zdravstvenih, prosvetnih i drugih ustanova, u skladu sa aktom Vlade.

V MEĐUNARODNA SARADNJA

Član 50

Međunarodna saradnja u cilju oduzimanja imovine proistekle iz krivičnog dela ostvaruje se na osnovu međunarodnog sporazuma.

Ako međunarodni sporazum ne postoji ili neka pitanja nisu uređena međunarodnim sporazumom, međunarodna saradnja ostvaruje se na osnovu odredaba ovog zakona.

Član 51

Međunarodna saradnja u smislu odredaba ovog zakona obuhvata pružanje pomoći u pronalaženju imovine proistekle iz krivičnog dela, zabranu raspolaganja i privremeno ili trajno oduzimanje imovine proistekle iz krivičnog dela.

Nadležnost domaćeg javnog tužilaštva, odnosno suda u postupku međunarodne saradnje iz stava 1. ovog člana, određuje se shodnom primenom odgovarajućih zakonskih odredaba o međunarodnoj pravnoj pomoći i izvršenju međunarodnih ugovora u krivičnopravnim stvarima.

Član 52

Pretpostavke za pružanje pomoći u smislu člana 51. ovog zakona su:

- 1) da tražena mera nije u suprotnosti sa osnovnim načelima domaćeg pravnog poretka;
- 2) da izvršenje molbe inostranog organa ne bi štetilo suverenitetu, javnom poretku ili drugim interesima Republike Srbije;
- 3) da su u inostranom postupku donošenja odluke o trajnom oduzimanju imovine zadovoljeni standardi pravičnog suđenja.

Član 53

Molba inostranog organa za saradnju u smislu odredaba ovog zakona dostavlja se domaćem javnom tužilaštvu, odnosno sudu preko ministarstva nadležnog za pravosuđe. Na isti način dostavljaju se inostranom organu molba, odnosno odluka domaćeg javnog tužilaštva, odnosno suda.

U hitnim slučajevima, pod uslovom uzajamnosti, molba za pronalaženje, zabranu raspolaganja, odnosno privremeno oduzimanje imovine može se dostaviti posredstvom Jedinice.

Član 54

Molba za saradnju u smislu odredaba ovog zakona sadrži:

- 1) naziv organa koji podnosi molbu;
- 2) podatke o licu na koje se molba odnosi (ime, datum i mesto rođenja, državljanstvo i mesto gde se nalazi), a ako se radi o pravnom licu i podatke o sedištu pravnog lica;
- 3) podatke o imovini u vezi sa kojom se traži saradnja i njenoj povezanosti sa licem iz tačke 2. ovog člana;

4) konkretne radnje koje bi trebalo preduzeti i navođenje zakonskih odredaba države molilje koje predstavljaju osnov za preduzimanje određenih mera prinude.

Molba za pronalaženje imovine proistekle iz krivičnog dela pored podataka iz stava 1. ovog člana sadrži i okolnosti iz kojih proizilaze osnovi sumnje da imovina proističe iz krivičnog dela.

Molba za zabranu raspolaganja, odnosno privremeno oduzimanje imovine proistekle iz krivičnog dela pored podataka iz stava 1. ovog člana sadrži i odluku o pokretanju krivičnog postupka ili zahtev za pokretanje postupka za trajno oduzimanje imovine proistekle iz krivičnog dela od lica iz stava 1. tačka 2. ovog člana.

Molba za trajno oduzimanje imovine proistekle iz krivičnog dela pored podataka iz stava 1. ovog člana sadrži i odluku o trajnom oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela od lica iz stava 1. tačka 2. ovog člana.

Član 55

Po prijemu molbe iz člana 54. ovog zakona javni tužilac, odnosno sud ispituje da li su ispunjene pretpostavke iz člana 52. ovog zakona.

Ako molba ne sadrži sve potrebne elemente od inostranog organa će biti zatraženo da dopuni molbu u roku koji ne može biti duži od mesec dana.

Član 56

Po donošenju rešenja o usvajanju molbe za pronalaženje imovine proistekle iz krivičnog dela, javni tužilac upućuje zahtev Jedinici da preduzme neophodne radnje, u cilju otkrivanja i pronalaženja imovine.

Postupajući po zahtevu iz stava 1. ovog člana, Jedinica u skladu sa odredbama čl. 15. do 20. ovog zakona preduzima mere u cilju pronalaženja i obezbeđenja dokaza o postojanju, lokaciji ili kretanju, vrsti, pravnom statusu ili vrednosti imovine proistekle iz krivičnog dela.

Član 57

Ako molba za zabranu raspolaganja, privremeno, odnosno trajno oduzimanje imovine sadrži sve elemente propisane članom 54. ovog zakona, odluku donosi vanraspravno veće nadležnog suda. O sednici veća obaveštava se javni tužilac i postavljeni branilac, odnosno punomoćnik.

Ako postoji opasnost da će lice iz člana 54. stav 1. tačka 2. ovog zakona raspolagati imovinom proisteklom iz krivičnog dela pre nego što bude odlučeno o molbi iz stava 1. ovog člana, sud može doneti naredbu o zabrani raspolaganja imovinom. Ova zabrana važi do donošenja odluke suda o molbi.

Član 58

Sud može rešenjem usvojiti ili odbiti molbu iz člana 57. stav 1. ovog zakona.

Rešenje o privremenom oduzimanju imovine sadrži podatke iz člana 25. stav 2. ovog zakona, a rešenje o trajnom oduzimanju imovine sadrži podatke iz člana 34. stav 2. ovog zakona.

Rešenje iz stava 2. ovog člana sud će dostaviti postavljenom braniocu, odnosno punomoćniku, javnom tužiocu i Direkciji.

Član 59

Protiv rešenja iz člana 58. stav 1. ovog zakona može se izjaviti žalba o kojoj odlučuje viši sud.

Žalba protiv rešenja kojim je odlučeno o molbi za privremeno oduzimanje imovine izjavljuje se u roku od tri dana od dana dostavljanja rešenja, a žalba protiv rešenja kojim je odlučeno o molbi za trajno oduzimanje imovine izjavljuje se u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja o privremenom oduzimanju imovine.

Član 60

Privremeno oduzimanje imovine traje do okončanja, u državi molilji, krivičnog postupka, odnosno postupka po zahtevu za trajno oduzimanje imovine.

Ako postupak iz stava 1. ovog člana ne bude okončan u roku od dve godine od donošenja rešenja o privremenom oduzimanju imovine sud će po službenoj dužnosti ukinuti rešenje.

Sud će šest meseci pre isteka roka iz stava 2. ovog člana obavestiti inostrani organ o posledicama protoka roka. Izuzetno, ako inostrani organ pre isteka roka dostavi potrebne dokaze, sud može odlučiti da privremeno oduzimanje imovine traje još najduže dve godine.

Troškove čuvanja i održavanja privremeno oduzete imovine snosi država molilja.

Član 61

Rešenje o trajnom oduzimanju imovine postaje pravnosnažno kada sud odbije kao neosnovanu žalbu izjavljenu protiv tog rešenja ili uvaži žalbu izjavljenu protiv rešenja kojim je odbijen zahtev za trajno oduzimanje imovine i donese odluku o trajnom oduzimanju imovine.

Trajno oduzetom imovinom proisteklom iz krivičnog dela raspolaže se u skladu sa odredbama ovog zakona, osim ako nešto drugo nije utvrđeno međunarodnim sporazumom.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 62

Ministar unutrašnjih poslova donosi u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona akt o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Jedinici.

Po pribavljenom mišljenju Republičkog javnog tužioca, ministar unutrašnjih poslova, u roku od 15 dana od donošenja akta iz stava 1. ovog člana, raspoređuje rukovodioca Jedinice.

Član 63

Vlada u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona postavlja direktora Direkcije.

Ministar nadležan za pravosuđe donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Direkciji u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 64

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donose se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 65

Odredbe ovog zakona primenjuju se za krivična dela iz člana 2. ovog zakona, propisana Krivičnim zakonikom ("Službeni glasnik RS", br. 85/05, 88/05 i 107/05), odnosno ranije Osnovnim krivičnim zakonom ("Službeni list SFRJ", br. 44/76, 36/77, 34/84, 37/84, 74/87, 57/89, 3/90, 38/90, 45/90 i 54/90, "Službeni list SRJ", br. 35/92, 16/93, 31/93, 37/93, 41/93, 50/93, 24/94 i 61/01 i "Službeni glasnik RS", broj 39/03) i Krivičnim zakonom Republike Srbije ("Službeni glasnik SRS", br. 26/77, 28/77, 43/77, 20/79, 24/84, 39/86, 51/87, 6/89 i 42/89 i "Službeni glasnik RS", br. 16/90, 21/90, 26/91, 75/91, 9/92, 49/92, 51/92, 23/93, 67/93, 47/94, 17/95, 44/98, 10/02, 11/02, 80/02, 39/03 i 67/03).

Član 66

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na lica koja su do dana stupanja na snagu ovog zakona stekla status svedoka saradnika.

Član 67

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku RS", a primenjuje se od 1. marta 2009. godine.